

ВЕЧЕРЯТА

Притчи около масата

**УЮТНО
НАСТАНЕНА
В СЕБЕ СИ**

Художничката
Ина Дамянова ни
посреща в дома си
в компанията на
Кай, нейния верен
голдън ретривър.

За уроците,
които животът
ни сервира, и за
вкусните моменти,
които предстоят –
разговор на чаша
вино и октопод с
каперси

Текст **Леда Христова-Паташева**
Фотография **Александър Михайлов**

Една вечер в средата на 90-те години попаднах на изложбата „Гребените“. Плавна преминах от керамиките към графиките „преге“. Потънах в материалите и в мащаба, който ту пробиваше отвъд очертанията, ту се свиваше до почти невидима точка. И се опитах да си представя как изглежда човекът, създал този свят, който ту ме изстрелва в безтегловност, ту плавно и неусетно ме привързва към земята. После я видях – красива, феерична, с горящи очи, рошава коса и вселенска усмивка. Ина Дамянова едва стигаше до средата на една от най-големите си творби, но енергията ѝ беше огромна.

Две десетилетия по-късно Ина, която за мен стана моята приятелка Инката, продължава да е все така красива, щура, вряща и кипяща във всичко. През последните години постигна много и в интериорния дизайн. Преобрази домове, остави неповторимия си почерк и върху литературния клуб „Перото“ в НДК.

Следя отблизо всички нейни изложби, планове и битки, а също личните ѝ победи и разочарования. Виждам колко забележително несломима е дори пред най-тежките житейски изпитания. И знам, че Ина е творец във всичко, дори в начина, по който смесва солта и зехтина.

Когато с фотографа на DIVA! пристигахме в дома ѝ, тя вече е сложила на масата най-вкусната салата с бейби спанак, сусам, сушени домати и риба. Приготвила ни е октопод с каперси и картофи на фурна. За десерт ни обезоръжава с бонбони от ядки, обвити в кокос, правени от сама-

та нея.

Истинско удоволствие е да си гост в малкото, но специално лично пространство на Ина. Това е ателието, в което приживе твори и живя нейната голяма любов – художникът Кольо Карамфилов, баща на сина им – поета Росен Карамфилов, и сърце на пловдивската бохема. От терасата на последния етаж гледката е смайваща. Оттук Ина посреща и изпраща деня в компанията на верния Кай – голдън ретривър с дълбоки тъжни очи и упорита муцуна, готова сякаш да прокапае тунел за своята стопанка. Ина галовно разрошва козината му и налива по чаша вино, което е подбрала според деня и светлината. Така започва нашата вечеря...

Ина, аз те познавам добре, но би ли описала себе си на читателите ни?

Ще ми е трудно, но нека опитам... Емпатична, нездравословно чувствителна, импулсивна и емоционална. Понякога съм твърде откровена, а това гразни. Смел

експериментатор съм. Любопитна и креативна. Нетърпелива – нещо, което се опитвам да култивирам и да променя.

Твоят дом някога беше ателие на голямата ти любов – художника Кольо Карамфилов. Какво беше самият Кольо за теб?

Кольо беше неповторим и като творец, и като личност, а това учи на много неща – на отношение, на принципи, на това да обичаш живота и изкуството. Макар че той твърдеше, че съм най-лошата му ученичка, тъй като често поставях под съмнение неговите позиции и спорехме много, но гравитно. Начинът, по който работеше, по който се случваха нещата при него, ме беязя и ми повлия на дълбоко неосъзнато ниво. Кольо съществува в живота ми и като голяма любов, и като голям художник. Талантът му беше причината да се влюбя в него.

Ако можеше да го срещнеш още

веднъж в този живот, какво би променила и какво би запазила?

Сложен и сериозен въпрос. Знам ли... Трудно е човек да живее с любовта на живота си или поне за нас двамата беше нездравословно. Но не съжалявам за нищо. Това, което не бих променила, нито отменила, е нашият общ живот, който беше необикновена приказка с всичките ѝ трудности и възшебства. Отново бих преживяла историята ни така помитащо, но може би без да я превръщам в дългосрочна връзка. Силните ни характери не можеха да мелят брашно заедно.

Синът ви – поетът Росен Карамфилов, е талант, взел по нещо и от двамата. Какво научи от него?

Най-много неща научих за себе си след появата на Росен. Той зае трайно и дълбоко място без аналог в сърцето ми. Тетърва имам да уча от него много нови неща. Дотук разбрах коя съм и колко съм силна. Откакто Росен стана зрял млад мъж, всеки ден

получавам потвърждение на своята сила чрез нашите ежедневни отношения-изпитания. Преди това няхах понятие колко всъщност мога. Росен е причината да се обърна към себе си и да започна моята лична трансформация.

Какво е да бъдеш майка на бунтар като Росен, влюбен от дете в ярката личност на баща си?

Безусловно обичам сина си, но невинаги го приемам безусловно в дадени ситуации. В момента се уча как да го подкрепям без критика. Това е един взаимен процес на осъзнаване на личните ни семейни неизбежни взаимоотношения.

Харесваш ли стиховете на сина си?

Малко е да кажа, че обичам поезията му. Смятам, че той е един от най-ярките и талантлив млади български поети. Често се опирам и върху стиховете на не-преходния Валери Петров. Много харесвам също новата стихосбирка на Елин Рахнев „Зелда“, както и творбите на Георги Господинов.

Коя е последната книга, която прочете?

Обикновено чета няколко книги накуп. В момента са за източна философия, а за десерт съм си оставила „Балада за Георги Хених“ на Виктор Пасков по препоръка на Росен.

През последните години се занимаваш и с вътрешен дизайн, взе първа награда за най-добър частен интериор от Dibia design awards 2017...

Тази награда означава много за мен, като се има предвид нивото на журито и от българска, и от чужда страна. Много се разволнувах, когато разбрах, че японката Хасегава Аой е дала решаващия си глас в категорията, в която бях отличена. Призът е голямо признание и моя лична победа, защото съм преди всичко художник, не съм учила архитектура или вътрешен дизайн. Като художник можеш да си позволиш лукса да се изразяваш, съобразявайки се

основно със себе си. Процесът е много личен. Колкото по-дълбоко вадиш неща от своя „гардероб“, толкова по-силен и верен на себе си оставащ като артист. Когато създаваш интериор обаче, логиката е друга. Първо изхождаш от нуждите и желанията на другите, а едва след това подчиняваш проекта на своята естетика като творец. В дизайна има правила, които няма как да прескочиш. Затова тази моя втора професия е голямо предизвикателство и изпитание. Понякога ми е трудно да изляза от амплиото си на художник и да структурирам нещата, както се очаква.

Ти имаш много автентичен почерк като художник...

Една от силните ми страни е, че самата аз съм автентична и естествена. Не нося маски в живота. Не робувам и на моди, особено в дизайна. За мен водещото при интериора е да го превърна в една по-голяма картина. Симбиозата, преплитането между изкуството и дизайна са ми много важни, те създават баланса. Когато обаче творя в ателието си, винаги изхождам от себе си и чувствата, които ме вдъхват в момента, от нуждата да ги изразя.

Има ли място, което те е белазало съдбовно?

Мястото, свързано с моето минало, несъмнено е Ковачевица. Там за първи път срещнах себе си, открих приятелството, усетих космическата любов в сърцето си и срещнах голямата си любов в лицето на Кольо. Почувствах онази мистична материя, която няма как да прегърнеш, премериш и обхванеш, която е нещо твърде лично, трудно описуемо. На този етап нямам нужда да се връщам в Ковачевица, защото тя завинаги е в сърцето ми.

Другата ми любов е Камбоджа. В мига, в който стъпих на тази земя, се почувствах уютно настанена в себе си. Сърцето ми беше учестено и преливаше от щастие, сякаш се прибирах у дома след дълго отсъствие. Беше не-

повторимо. В храмовия комплекс Ангкор Ват ме връхлетяха спомени и усещания. Ето там искам да се върна някой ден, за да проверя дали отново бих се почувствала толкова развълнувана.

Ако имаше криле, накъде би полетяла?

Навсякъде, накъдето ми видят очите и сърцето ме поведе! Особено към непознати места. Нямам никакъв страх, нито граници и барieri. Много харесвам Изтока и зная, че има какво да уча там. Дори обмислям пълен обрат и промяна в живота ми, следвайки пътя на сърцето ми натам. Една немалка част от възгледите и възприятията си за света промених благодарение на източната мъдрост и философия. Имам нужда да науча нещо, което не знам, и това желание осезаемо ме дърпа напред. Мечтая да живея като артист независимо къде се намирам. Да превърна живота си във висше изкуство. И съм напълно убедена, че дори и недобрите обстоятелства и ситуации ни учат как да бъдем по-красиви и добри хора.

Какво би искала да изживееш пълноценно, а все не ти остава време?

Работя върху това времето да ми стига за важните неща. Опитвам се да се превърна в най-важния си приоритет, да не завися от странични влияния и фактори. В последно време си разрешавам нещата, които душата ми иска. Като това да бъда повече сред природата, защото така набирам страхотна сила и се чувствам в хармония със себе

си и с вселенската логика. В главата ми се въртят стотици нови идеи, но си давам сметка, че не е възможно да реализирам всички. Бих искала в един недалечен ден да издам книга с тези мои мечти, скици, проекти... Така поне наполовина ще съм ги осъществила. А може би някой ще се вдъхнови от тях и ще ги довърши.

Кои са най-отчетливите ти човешки страхове?

Още не мога да свикна с мисълта, че трябва да пускаме любимите ни хора да си тръгват от нас, когато този момент дойде. Независимо дали първо го правим емоционално, а след това и физически. Вярвам, че смъртта не съществува, но болката от липсата е много силна.

От кого искаш прошка на Сирни Заговезни?

Искам прошка по етапен ред от всички. От майка ми и от баща ми, от сестра ми, от сина ми... Част от приятелите ми се учудват, когато им искам прошка. В България тази форма на откровение не е еднозначно разпознаваема. В семейството ми обаче този празник е на особена почит.

А на себе си успяваш ли да простиш?

Все има нещо, за което се терзя, самобичувам и обвинявам. Сякаш не съм си простила за всичко, а си го дължа, за да продължа на чисто със себе си.

Ако можеше да се повозиш на машина на времето, накъде би поела?

Напред, назад... Всъщност съществува ли времето? Като ученичка постоянно бленувах за двайсетте години на XX век, дори се обличах в стила на онази епоха. Защо обаче да не се изстрелям и към бъдещето, където ще съм роботизиран получовек? Може би едва тогава ще мога да оценя напълно този мой засега единствено реален живот...

Твоята философия накратко?

Да не предавам никога сърцето си и да го следвам. ☺